

Százötven forinttól ezerig

244 **Ágyrajárás — pokolrajárás?**

Ágy. Meleg takaró, puha vánkos. A szó óhatalanul az otthont juttatja eszünkbe. Már akinek van otthona... Az ágy csupán annak „ÁGY”, akinek nincsen más. Azt is csak bérlő. Ágyrajáró. Lakók, akik tulajdonképpen nem léteznek; ugyanis sem a tanács, sem a rendőrség nem tartja őket számon. Az ágyak árfolyamai változóak, 150 forinttól akár ezer forintig is terjedhet a skála. S ha valaki megsokallná a túl magas összeget, perelhet. Megnyeri a pert. De elveszíti az ágycsészert.

Melegágy-váltás

Beregiék az idézést szorongatják a VIII. kerületi Tanács tárgyalójában.

— Öreg nyugdíjasok vagyunk, kérem szépen, azért adtuk ki az egy ágycsészert két személynek. Hatszázért. A gáz-villanyt nem is számoltuk, mert ugye, emberek vagyunk. Hogy mennyi a lakásunk bére? Száznégy forint. De hát, higgyék el, szükségünk van a pénzre...

— Bármilyen áron? — kérdezi a tanácsai ügyintéző. Csend, zavart mosoly, néhány szó arról, hogy az ember nem tudhatja...

Az ember valóban nem tudhatja — az ágybérleteket ugyanis rendszerint al-

bérletként hirdetik. Egy ilyen Dankó utcai „albérlet” tartozékai: vaságy, vaskályha és egy drabális úr. A drabális úr este alszik, nappalra szabad az ágy. Háromszázért. A Diószegi utca 5-ben érdeklődünk. Minden hely foglalt, nincs kiadó ágy. Fiúk részére különben sincs. K. úrhoz éppen hogy bepillantunk, már csapódik az ajtó. A szoba mintha egyetlen nagy ágy lenne. A lakás bére 65 forint. Négy „vendéget” tartanak, ők tudják, mennyiért.

A földszinti szoba lakói, két szabolcsi kislány kétszáz-kétszáz forintot fizetnek a házinéninek.

— Otthon kétszobás összkomfortos lakásunk van — mondja Lakatos Piroška. — Itt meg, szerintem, még mindig ez a jobb megoldás, mint a munkásszállás. Arról nem sok jót hallani. Ez a szoba kicsi, de legalább otthonos, tévé is van, főzhetünk is. Hogy hogyan tovább? Nem tudom. A vőlegényem is szabolcsi, lehet, hogy hazamegyünk...

Dankó utca. A földszinti lakásban a néni gyanakvó. Az ajtót is csak negyedig nyitja. „Szokott kiadni, de most nem, majd később.” Duplázom az árat. Nem, most sehogy sem megy, jobban nyitja az

ajtót, hadd halljam a szobából kiszűrődő hangokat, és értsem már meg végre, hogy miért nem... Jöjjön vissza egy óra múlva — mondja.

Verekedő főbérő

Részlet Kozma András ágybérő feljelentéséből: „Éjjel is állandóan zaklatnak. A házigazdám és a felesége kétszer belémrúgott, késsel a kezében taposta rajtam a takarót. Azt mondta, ne vetkőzzek le, mert nem hagy aludni...” A Bezzerédi utcai házban, ahol idős Kozma András lakik, serény munka folyik. Fialtal asszonyka tisztogatja a kis szobát.

— Valaha hét-kilenc ágyrajárót is tartott az apósom. De sikerült kitenni a szűrőket. Most már csak az öreg van itt. Hogy panaszkodott volna ránk? Nem hiszem, nincs rá oka.

Az ágybérleti díjak után nem kell adót fizetni. Az ágyak bére mindössze a lakbér háromszorosa lehet, valamint kötöttség az is, hogy a lakásnak csupán az ötven százalékát lehet kiadni. Csörgő Józsefné ágybérletének százalékarányát nehezen lehetne kiszámítani, olyan apró a Rákóczi úti szoba. De hát nem is számolgatja, örül, hogy fedél van a feje felett, hogy befogadták a gyerekeivel együtt. A férje egészen egyszerűen kidobta a családot. A gyerek hetes bölcsődében van, zavarná a szállásadó néni. Egyébként ötszáz forintot fizet, a szobát négyen lakják.

— A tanácson azt mondták, adjam a gyereket intézetbe. Dehogyan is adom, így is hiányzik, hát még mit nem?! De igaz, gyerekekkel nem tudok hová menni. Reménytelen.

Nem mindenkinek. Lévai Oszkár utca. A nyolcvanéves K. bácsi már nem tart ágybérőt. Pontosabban: az ágybérőlőből meghitt családtag lett. A hölgy ugyanis ifjú volt. Happy and...

Hol a boldogság...

S akad, aki albérő létére visszasírja az ágycsészert. Béres Oszkárné már régóta nem ágybérő. „Otthona” nyolc négyzetméter. Vaságy, egy szék, kisasztal, vaskályha, szekrény, no meg egy főbérő.

— Ha jól emlékszem, eddig tizenkét peres ügyem volt vele. Akadt közöttük rágalmozás, tetteles bántalmazás, de mit soroljam: pokollá tették az életem. Már-már úgy tűnik, az ágybérlet jobb volt, mert ott azért nem bántottak. A bér kifizetése mellett „csupán” a bibliát kellett hangosan olvasnom naphosszat. Mert hogy a szállásadó néni adventista volt, és megkövetelte. Olvastam is szorgalmasan, hiszen: mindent egy ágyért, egy nyugodt éjszakáért.

Mindent egy ágyért? Vállalni a vegetációt a fővárosért, vagy vállalni, túrni, mert nincs más?

Akár a rendőrségen, akár a tanácsnál érdeklődünk, ágyrajárók papíron nem léteznek. Csak ritkán, amikor birtokháborítási bejelentéseket tárgyalnak. Amikor — néha — valaki megelégedi a gazda „jószágát”.

Jobb híján tehát mindent egy ágyért. Épülnek a lakótelepek, és egy új nyolcadik kerület sziluettjei bontakoznak ki. Eltűnnek majd a tenyérnyi szobákból átalakított lakások, el a pincelakások. Való igaz, a lakáskérdés végleges megoldása még hátravan. De jó lenne addig is csökkenteni a rászoruló anyagi és erkölcsi kiszolgáltatottságát.

Gömöri András